

Недеља превенција повреда у саобраћају

Припремила: спец.фарм. Јасна Анђелковић

Према подацима Светске здравствене организације (СЗО), повреде у саобраћајним несрећама ће бити пети водећи узрок смрти до 2030. године, што представља озбиљан јавноздравствени проблем широм света. Вожња моторног возила је сложен задатак и да бисте безбедно возили, морате бити у стању да видите, размишљате и правилно реагујете. Неки лекови, било да су они који се у апотеци издају на рецепт или без, могу утицати на ове вештине. Прву групу чине лекови који могу да утичу на способност управљања моторним возилима и машинама а обележавају се празним црвеним троуглом (Δ) на спољашњем паковању лека; другу групу чине лекови који снажно утичу на способност управљања моторним возилима и машинама, и под чијим дејством апсолутно не би требало возити, а означавају се пуним црвеним троуглом (▲) на спољашњем паковању лека; трећу и најопаснију групу чине лекови који се убрајају у опојне дроге а обележавају се знаком параграфа (§) на спољашњем паковању лека. Неки уобичајени нежељени ефекти ових лекова који могу утицати на вожњу укључују: осећај поспаности или умора, осећај вртоглавице, несвестице, мучнине, замагљен или двоструки вид, језа, нестабилност, збуњеност, неспособност да се правилно концентрише, неспособност да правилно процени удаљеност или брзина, слабост мишића или слабија координација, анксиозност и др. Због чињенице да неки лекови могу утицати на вожњу толико значајно да су еквивалентни конзумирању алкохола више од законске границе, у апотекама у Републици Србији фармацеути свакодневно саветују грађане о утицају лекова на способност вожње, дајући тако значајан допринос повећању информисаности јавности о утицају лекова на вожњу. Примери лекова који могу да угрозе вожњу а на које редовно фармацеути у апотекама скрећу пажњу укључују: лекове за несаницу, лекове за анксиозност, лекове за епилепсију, антидепресиве (користе се за депресију и за болове у нервима, мигрене, проблеме са бешиком), антипсихотике (користе се за стања као што су шизофренија и биполарни поремећај), неки антихистаминици (користе се за алергије, прехладу и грип), опиоиди (користе се за ублажавање болова), неки препарати против прехладе и грипа неки лекови за крвни притисак, мучнину и др. Ризици су већи ако се узима више од једног од ових лекова или ако се конзумира алкохол док се узимају ови лекови. Фармацеути такође наглашавају да неки лекови могу да вас учине сигурнијим возачем лечењем стања која би утицала на вашу вожњу, као што су дијабетес или срчана обољења. Фармацеутска комора Србије ове године од 24.-30. априла обележава Недељу превенције повреда у саобраћају кампањом у апотекама у Републици Србији, где препоручујемо грађанима да додатно разговарају са фармацеутом о било ком леку који може утицати на вожњу да би пре него што изађу из апотеке, разумели упозорења о лековима које узимају. Као фармацеути овом кампањом желимо да пренесемо јасну поруку грађанима да увек следе упутства за употребу и прочитају упозорења на паковању лекова и материјале које даје апотека, а који

говоре о утицају лекова на вожњу. Апелујемо на грађане да учешћем у овој кампањи Фармацеутске коморе Србије помогну да проширимо свест да може бити више од једног начина да будете под утицајем током вожње, и да тако заједнички допринесемо већој безбедности свих нас у саобраћају.